

Latijn.

Brood en spelen!

De Romeinen organiseerden **Ludi** (spelen) met spanning en amusement voor het publiek. Bijvoorbeeld wagenrennen in het **Circus Maximus** of gladiatorengevechten. **Gladius** is het Latijnse woord voor zwaard. In de eerste eeuw na Christus schreef de dichter Iuvenalis: “Het volk dat vroeger zeggenschap had over politieke macht en legerleiding, over alles eigenlijk, houdt zich nu koest en geeft nog maar om twee dingen: **panem et circenses**.” Gladiatorenspelen vonden plaats in een **amphitheater**. Er waren verschillende soorten gladiatoren, afhankelijk van hun wapenrusting. Zo had de **retiarius** een visnet en een drietand, de **thraex** een klein schild en een krom zwaard, en de **murmillio** een groter schild en een normaal zwaard. Er was ook een type gladiator (**equus**) dat te paard streed met lans en zwaard en daarna te voet verder vocht. En ook een gladiator die ‘blind’ vocht, met geheel gesloten vizier (**andabata**). Er waren ook diereengevechten met bijvoorbeeld tijgers, beren, struisvogels. De gladiatoren die tegen dieren vochten heetten **bestiarii** en **venatores**.

Hieronder staan vragen over Spelen en gladiatoren. Bedenk wat je al weet (of hierboven hebt gelezen) en kies het juiste antwoord.

1. Hoe is de term “panem et circenses” ontstaan?

- A. Een satireschrijver veroordeelt de manier waarop het Romeinse volk zijn stemrecht verkocht.
- B. In latere eeuwen heeft men de manier waarop het in de Romeinse tijd ging veroordeeld.
- C. De keizer koopt de instemming van het volk.
- D. Dat waren de belangrijkste behoeften van het Romeinse volk in de keizertijd.

2. Wat betekent “panem et circenses”?

.....

3. Welke soort gladiator streed vooral tegen de murmillio (de naam murmillio is afgeleid van een vis).

A.

B.

C.

4. Wat is de Latijnse naam van het type gladiator uit vraag 3 die je hebt gekozen?

.....

5. Op onderstaande afbeelding zijn de gladiatoren Astivus en Rodan allebei dood. Bekijk de afbeelding goed en noteer waaraan je dat kunt zien.

.....

6. Welke van deze twee gebouwen is een amphitheater?

A.

B.

7. Welke dieren werden gebruikt in gevechten met bestiarii en venatores?

A. Struisvogels, krokodillen, olifanten

B. Beren, tijgers, leeuwen

C. Alle dieren uit A en B

Goede antwoorden: 1A, 2 Brood en spelen 3 A, 4 Retarius 5 het teken θ (dat is de eerste letter van het Griekse woord voor 'dood') 6A, 7C